

Ústav germánských studií

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Zuzany Kuruczové

na téma

Christine Nöstlingers „Wir pfeifen auf den Gurkenkönig“ in der slowakischen Übersetzung.

Posluchačka se ve své bakalářské práci zabývá analýzou slovenského překladu knihy (překladatelka Katarína Hatalová) „Wir pfeifen auf den Gurkenkönig“ od rakouské autorky Christine Nöstlinger. Práce má dvě základní části a obsahuje též velmi cennou přílohu ve formě návrhu nového překladu zmíněné knihy, který provedla autorka práce sama.

V první části se autorka věnuje Christine Nöstlinger, jejímu životu a dílu a zmiňuje také přehled jejích děl přeložených do slovenštiny. V této kapitole je také nastíněny základní dějové linie zkoumané knihy.

Druhá, stěžejní část práce, je vlastní analýzou překladu. Autorka se zde věnuje nejprve souhrnně několika tématickým okruhům: překlad názvů rodinných příslušníků, překlad příjmení, značek, uvedené písně, básně a filmu, obsažených v originálním textu a jeho překladu.

Od kapitoly 2.2. následuje podrobný přehled konkrétních „prohřešků“ překladatelky Kataríny Hatalové vůči originálnímu textu na úrovni mikro- i makrostylistické. Autorka práce se zde opírá o sekundární literaturu k teorii překladu a jednotlivé popsané překladatelské chyby (chybné ekvivalenty, vyslovení nevysloveného, vynechávky v textu, syntaktické prohřešky atd.) demonstruje na četných úryvcích ze jmenované knihy. Každá z komentovaných chyb je opatřena úvodním popisem situace, citací daného místa v německém originále, citací překladu odpovídajícího místa, popisem dané chyby v překladu a následně i vlastním návrh na vhodnější překlad. Text je v tomto ohledu velice pečlivě a přehledně členěn a upraven.

Krom uvedeného se autorka v jedné z podkapitol věnuje také zpracování idiomatiky. Zde bych snad jen podotkla, že pokud autorka poukazuje na nevhodný slovenský překlad, v němž např. bylo užito idiomu, zatímco v originále knihy idiom není, používá k tomu překlad tohoto slovenského idiomu zpět do němčiny (Nöstlinger na str. 60 „Sie war ganz naß.“; Hatalová na str. 80 „Bola mokrá ako myš.“, Kuruczová na str. 33 v komentáři k překladu Hatalové „Sie war nass wie ein Hund.“) Zde není jasné, jestli autorka práce používá doslovného překladu slovenského frazému zpět do němčiny (což zde není ten případ) nebo zda si vypomáhá podobným německým idiomem (i v tomto případě ale jde o chybu, protože frazeologické přirovnání „nass wie ein Hund“ v němčině neexistuje (není inventarizované ve slovnících, v DeReKo jediný výskyt, avšak doslovný). Zde by bylo vhodné, aby se autorka vyjádřila, jak tyto překlady idiomů zpět do němčiny byly zamýšleny.

Samostatnou podkapitolu tvoří též komentář ke kritizovanému překladu jedenácté kapitoly analyzované knihy.

Ústav germánských studií

V závěru knihy autorka shrnuje svou práci a pod vlivem některých nalezených překladových chyb přichází s domněnkou, zda na překladu nepracovalo více překladatelů, než je oficiálně uvedeno.

Seznam použité literatury je přehledně členěn a lze mu snad vytknout pouze dvě maličkosti. Knihu *Moderne deutsche Idiomatik* napsal Wolf FRIEDERICH, tedy křestní jméno Wolf a příjmení Friederich, nikoli opačně, jak naznačuje zápis na str. 54. Druhou drobnou výtkou je, že bibliografické údaje nejsou od části *Wörterbücher* na str. 54 řazeny abecedně, což trochu ztěžuje hledání v nich.

Práce má dvě přílohy: okopírovaný originální text knihy „*Wir pfeifen auf den Gurkenkönig*“ von Christine Nöstlinger a navrhovaný nový překlad této knihy od sl. Z. Kuruczové. Na tomto místě bych si dovolila malou výtku. Vedle zmíněných příloh by si práce snad zasloužila i okopírovaný kompletní překlad K. Hatalové, aby bylo možné mezi oběma překlady srovnávat.

Práce je po formální stránce zpracována a členěna velmi přehledně, autorka zde dokazuje, že umí pracovat se sekundární literaturou (a na ní také odkazovat). Z obsahového hlediska se jedná o práci velice přínosnou spočívající především ve vlastních návrzích překladu konkrétních míst textu, jakož i v návrhu vlastního překladu celé knihy (v příloze). Drobné gramatické chyby a překlepy (např. str. 33 in *Slowakische ... übersetzt* apod.) nijak nesnižují hodnotu předkládané práce.

K předkládané práci bych měla několik dotazů:

- 1) Na str. 14 zmiňujete s odkazem na Popoviče (1975, 275) tzv. exotizující strategii překladu v souvislosti s příjmeními postav. Můžete prosím osvětlit, v čem spočívá tato strategie?
- 2) U příjmení Feix poukazujete na změnu pravopisu (něm. originál Feix, slovenský překlad Faix) a usuzujete na chybu z nedbalosti. Nemohla v tomto způsobu přepisu hrát roli výslovnost? Vždyť právě německé „ei“ se čte [aj]?
- 3) V části 2.2.3 se zabýváte idiomatikou. Když jste posuzovala překlady frazémů (nebo chcete-li idiomů), seznámila jste se nějakou sekundární literaturou k teorii překladu právě idiomů (v textu na žádný zdroj neodkazujete)? Domníváte se tedy, že každý idiom v originálním textu by měl být také přeložen idiomem v cílovém jazyce překladu a naopak, není-li v originále idiom, nesmí být ani v jeho překladu idiom použit?

Předkládanou práci ráda doporučuji k obhajobě.

Mgr. Věra Hejhalová